

Aan: Gemeente Leiden t.a.v. het College van B en W, en ter kennisgeving naar de gemeenteraad

Datum: 5 januari 2022

Onderwerp: groenonderhoud aan het Spoorweghavenpad

Geachte College,

Allereerst wensen wij u een gelukkig en groen 2022!

Graag willen wij reageren op het antwoord van de wethouder in de gemeenteraadsvergadering op dinsdag 21 december, betreffende het groenonderhoud in het Spoorweghavenpad (zie bijlage 4 op pagina 5 met notulen van de vergadering). Ook willen wij graag onze zorgpunten onder de aandacht brengen en een verzoek doen betreffende verbetering van het groenonderhoud.

Onlangs heeft op de oprit van het Spoorweghavenpad groenonderhoud plaatsgevonden, waarbij de volledige braam aan de spoorkant van de oprit tot aan de grond gesnoeid is (zie bijlage 2 op pagina 4). Ook zijn twee bomen op de grens van het spoorterrein volledig gesnoeid tot aan de stam. De deelnemers van ons biodiversiteitsonderzoek Expeditie Leiden, de bewoners van het Spoorweghavenpad (tevens deelnemer van Expeditie Leiden) en omwonenden zijn hier erg van geschrokken. Wij hebben een jaar lang de soortenrijkdom in het Spoorweghavenpad in kaart gebracht. Ook in en onder de desbetreffende braam hebben wij vele soorten insecten en zeldzame planten waargenomen. Het braamstruweel vormt bovendien door zijn ondoordringbaarheid een ideale schuil- en nestplaats voor verschillende diersoorten zoals de braamsluiper en egel. Insecten overwinteren in en onder de braam, ze houden niet van kale grond. Hoewel de braam volgend jaar weer zal kunnen groeien, benadrukt onze deelnemer Menno Schilthuizen (evolutiebioloog, onderzoeker bij Naturalis Biodiversity Center en professor biodiversiteit aan de Universiteit Leiden) dat het ecosysteem waar de braam beschutting aan bood nu doodvriest en/of uitdroogt. Dat duurt jaren voordat het weer een beetje hersteld is. Wij betreuren het dan ook ten zeerste dat de braam in zijn geheel verwijderd is. Niet in het minst omdat wij in de veronderstelling zijn dat er geen goede reden was om de braam geheel te verwijderen.

In de gemeenteraadsvergadering is er een actualiteitsvraag gesteld over het groenonderhoud in het Spoorweghavenpad. Wij zijn verheugd om te horen dat het Spoorweghavenpad ook wethouder North zeer dierbaar is en zijn het college nog steeds dankbaar voor de erkenning van de hoge ecologische waarde van het terrein. Wij kunnen ons echter niet vinden in de onderbouwing van de wethouder over hoe en waarom het groenonderhoud er heeft plaatsgevonden en willen daarom graag onze kant van het verhaal toelichten.

Afgelopen zomer is de heg rond het hek tussen de braam en de stoep van de Haagweg door groenbeheer een stuk gesnoeid om het zicht vanaf de oprit op de weg vrij te houden in verband met veiligheid. Op dat moment hebben de groenbeheerders met de bewoners van het Spoorweghavenpad afgesproken in de winter de heg op die plek nogmaals een stuk te snoeien. Op 30 november heeft een van de bewoners een melding gemaakt via de gemeente app, met het verzoek om nog een keertje door te gaan met het snoeien tot aan de bovenkant van het hekwerk. Bij het verzoek zat ook ter referentie een foto van het desbetreffende hek en de heg (zie bijlage 1 op pagina 4).

Dezelfde dag ontving de bewoner per e-mail (noreply@leiden.nl) een bevestiging van de gemeente dat de melding ingepland werd en “de komende wintermaanden het geheel verder terug gesnoeid zou worden tijdens de geplande werkzaamheden.”

Op 7 december trof een andere bewoonster van het Spoorweghavenpad, 's morgens vroeg onderweg naar haar werk, het personeel van groenbeheer aan terwijl die al een flink eind op weg waren met het snoeien van de braam. Zij uitte haar verbazing, maar kreeg van het personeel te horen dat het snoeien van de braam naar aanleiding was van een melding van een bewoner en het noodzakelijk was de braam helemaal te snoeien. Waarom was haar niet duidelijk, en zij verzocht om in elk geval de braam aan de andere kant van de oprit wel intact te laten.

Later die ochtend ontving de bewoner van de oorspronkelijke melding per e-mail een bevestiging dat de melding was afgehandeld, en wederom het bericht dat “de komende wintermaanden het geheel verder terug gesnoeid zal worden tijdens de geplande snoei werkzaamheden.”

Tussen de melding van de bewoner op 30 november en het moment van snoeien is er door de gemeente geen enkel contact opgenomen met de bewoners van het Spoorweghavenpad. Beide bewoners zijn niet extra geraadpleegd of ingelicht over de geplande werkzaamheden en de datum wanneer het plaats zou vinden. De bewoner van de melding is vooraf door de gemeente niet op de hoogte gesteld over dat de braam in zijn geheel verwijderd zou moeten worden en heeft daar dus ook niet mee ingestemd.

Inmiddels heeft de stedelijk beheerder groen, naar aanleiding van de raadsvergadering, op 23 december contact opgenomen met de bewoner van de melding. De beheerder verklaarde dat, gezien de grote hoeveelheid meldingen, het voor hem niet mogelijk is om bij iedere melding de locatie te bezoeken en hij zelf dus ook niet de situatie in het Spoorweghavenpad ter plaatse heeft bekeken. De beheerder was ook niet op de hoogte van het biodiversiteitsonderzoek en de hoge ecologische waarde van het Spoorweghavenpad. Op basis van de melding van de bewoner heeft de beheerder het snoeiwerk ingepland. De bewoner heeft niet gehoord welke instructies de beheerder daarbij heeft doorgegeven. Wel vertelde de beheerder dat het personeel van groenbeheer – met het oog op efficiëntie – standaard als algemene instructie wordt meegegeven om zelf ook proactief om hun heen te kijken en, waar nodig, preventief te snoeien. De beheerder was het achteraf gezien met de bewoner eens dat bij het Spoorweghavenpad eigenlijk een tussenstap nodig was geweest om beter af te stemmen wat wel en niet gesnoeid zou worden.

Wij zijn van mening dat het niet noodzakelijk was om de braam geheel te snoeien. De melding van de bewoner ging over het verzoek om de heg bij het hek langs de Haagweg wat korter te snoeien, in verband met zicht en veiligheid. Over de braam is niet gesproken door de bewoner en ook niet door de gemeente in hun bevestiging van de melding. De heg is afgelopen zomer ook gesnoeid en toen kon de braam in tact blijven. Bovendien neemt de braam een groot oppervlak in op het terrein, dus zelfs al had er ruimte gemaakt moeten worden voor het snoeien van de heg, dan nog begrijpen wij niet waarom de volledige braam weg moest.

De wethouder noemde in de raadsvergadering ook dat, met het oog op de toekomst, enkele zaailingen verwijderd moesten worden die door het spoorhek heen groeiden. Deze zaailingen zouden op den duur het hek gaan ontzetten, en daarmee ook schade berokkenen. Volgens de wethouder zouden het beginnende bomen zijn. In de praktijk gaat het echter om twee bomen die er lange tijd staan en waarvan de dikke stam vervlochten is met het hekwerk (zie bijlage 3 op pagina 4). De bomen zijn door Prorail een paar keer gesnoeid. Het gemeentelijk groenbeheer heeft nu wederom de twee bomen gesnoeid, maar niet verwijderd. Die werkzaamheden hadden ook plaats kunnen

vinden vanaf de kant van het spoor, in overleg met Prorail, of door Prorail zelf. Daar is voldoende ruimte en dus geen noodzaak om de braam in zijn geheel te verwijderen.

Wij vragen ons daarom af:

- a. Hoe kan het dat de wethouder vernomen heeft dat vooraf en achteraf uitgebreid contact geweest zou zijn met de melder, dat de melder zou hebben ingestemd met het verwijderen van de braam en achteraf aangegeven zou hebben tevreden te zijn met de werkzaamheden, terwijl de melder, na de korte bevestiging van de gemeente per e-mail, vooraf en achteraf geen contact heeft gehad met groenbeheer over de werkzaamheden?
- b. Is het college na het vernemen van onze brief, het eens dat er over dit groenbeheer een gebrek aan afstemming en informatievoorziening is geweest richting de melder en de bewoners van het Spoorweghavenpad? Zo ja, hoe ziet zij mogelijkheid om de betrokkenheid met de bewoners te verbeteren?
- c. Kan de gemeente een nabeschouwing doen over de noodzakelijkheid van het verwijderen van de hele braam, en deze nabeschouwing delen met de bewoners en organisatie van Expeditie Leiden?
- d. Uit de laatste e-mail aan de melder lijken wij op te maken dat er nog meer snoeiwerk in het Spoorweghavenpad ingepland staat deze winter. Klopt dit, en zo ja, kan het college aangeven op welke datum deze werkzaamheden zouden plaatsvinden en om wat voor snoeiwerk het gaat?
- e. Kan de gemeente op korte termijn in samenwerking met de bewoners werken aan goed herstel van de vegetatie?
- f. Is het college bereid om toekomstig groenbeheer in het Spoorweghavenpad vooraf af te stemmen met de organisatie van Expeditie Leiden, om zo onze ecologische kennis over het terrein te kunnen benutten en we samen tot een degelijk beheerplan kunnen komen?

Graag ontvangen wij uw schriftelijke reactie hierop.

Tot slot willen wij melden dat wij waardering hebben voor de intenties en inzet van het college voor goed en ecologisch groenbeheer en het vergroenen van Leiden. Wij betreuren het verloop van het snoeiwerk in het Spoorweghavenpad. Door dergelijke situaties te herkennen en te erkennen, er goed op te reflecteren en te ontdekken waar het mis ging, kan de gemeente die inzichten gebruiken om volgende dergelijke situaties te voorkomen. Wij zien kansen voor de gemeente om dit aspect te kunnen verbeteren, zodat het ecologisch beleid van het college beter tot zijn recht kan komen. Wij willen daarnaast de gemeente de tip meegeven om melders en bewoners beter te betrekken bij de uitvoering van het groenbeheer, zodat hun lokale kennis over de locaties en eventuele ecologische expertise benut kunnen worden voor nog optimaler groenbeheer. Expeditie Leiden denkt graag mee met de gemeente over hoe dergelijke samenwerkingen vorm kunnen krijgen en gestimuleerd kunnen worden.

Met vriendelijke groet,
Expeditie Leiden

Kirsten Schuil (06-47207608, kirstenschuil@gmail.com)
Rudolf Tenzer

www.expeditieleiden.nl

Bijlage 1. Meegestuurde foto (uit november 2021) bij de melding over het snoeien van de heg bij het hekwerk.

Bijlage 2. Oprit van het Spoorweghavenpad voor (oudere foto uit zomer) en na de werkzaamheden.

Bijlage 3. De twee gesnoeide bomen bij het spoorhek

Bijlage 4

Het antwoord van de wethouder in de gemeenteraadsvergadering op dinsdag 21 december, betreffende het groenonderhoud in het Spoorweghavenpad:

“Goede avond, en goed om het over het Spoorweghavenpad te hebben. Een plek die ook mij zeer dierbaar is, zeker nadat vorig jaar is besloten om de bijzondere groenstructuur hier te behouden. Dus een plek waar ik ook altijd met extra aandacht naar kijk. Dat wil ik graag voorop plaatsen.

Mevrouw van Schaik stelt mij een aantal vragen over snoeiwerkzaamheden van een braam bij het Spoorweghavenpad, en ik vind het belangrijk om in de eerste plaats op te merken dat de snoeiwerkzaamheden hebben plaatsgevonden naar aanleiding van een melding van bewoners. Dus de opmerking in de inleiding van de vragen dat bewoners niet zouden zijn geïnformeerd is in feite innerlijk tegenstrijdig, want omwonenden die zelf een melding en verzoek doen zijn volgens het college per definitie ook geïnformeerd.

En die melding was ook terecht. Er was een verzoek om groenonderhoud te plegen aan de heg, en vervolgens is bij de bewoners van te voren ook gemeld dat de werkzaamheden alleen uitgevoerd konden worden wanneer ook de braam en de beplanting voor de heg verwijderd zou worden. Ik kom daar zo meteen nog iets uitgebreider op terug, maar belangrijk in eerste instantie om te melden dat dus de werkzaamheden hebben plaatsgevonden naar aanleiding van een melding van bewoners.

Daarnaast is er ook gelijktijdig gekeken welke werkzaamheden met het oog op de toekomst er noodzakelijk waren. En daarom zijn er enkele zaailingen verwijderd, die door de hekken heen groeiden en die de hekken beschadigden, ook nog eens bij het spoor. Die zaailingen zouden op den duur het hek gaan ontzetten en daarmee ook schade berokkenen. Goed om daarbij te vermelden dat dat dus geen meldingsplichtige of vergunningsplichtige bomen zijn of boomvormers waren, maar zaailingen, het begin van een boom.

Het college is het dus ook niet met de Partij voor de Dieren eens dat er een fout zou zijn gemaakt, en ook niet dat er iets niet op deze wijze als zodanig had mogen gebeuren. Volgens het college heeft er correct en noodzakelijk groenonderhoud plaatsgevonden en ik vind het ook daarbij belangrijk om te staan voor de mensen die dat werk voor ons uitvoeren in de dagelijkse praktijk. Het valt het college op dat daar soms negatieve toonzetting over wordt geuit, die ons inziens geen recht doen aan de kwaliteiten, aan de inzet en ook aan integer handelen van onze mensen van beheer. Mensen van achter het bureau, en zeker ook de mensen op straat. Dit zijn namelijk de mensen die bijvoorbeeld de bewoners ook in dit geval hebben geïnformeerd over het groenbeheer aan het Spoorweghavenpad.

Ik had u beloofd dat ik daarop uitgebreider op zou terugkomen en als antwoord op uw derde vraag doe ik dat dan nu ook. Want de bewoners die melding hebben gedaan, die zijn ook uitvoerig betrokken geweest bij de werkzaamheden. De voorman, dat is de leidinggevende op straat, de toezichthouder voor de werkzaamheden in het groenbeheer, heeft ongeveer een maand geleden met de bewoners gesproken nadat hij de melding had gekregen om de haag te snoeien, en heeft daarbij ook aangegeven dat de bramen die er voor groeiden dus weggehaald dienden te worden. En de informatie die mij bereikt heeft, is dat daar ook mee ingestemd is door de desbetreffende bewoner die melding heeft gemaakt. En dat ook, na afloop van de werkzaamheden, nog eens is gekeken naar hoe die werkzaamheden uitgevoerd zijn, en dat dat naar tevredenheid was. Overigens gaf daarna wel de vrouwelijke huisgenoot nog aan, naar mijn begrip, dat ze het wat kaal gevonden vond [interruptie doordat iemands microfoon nog aan stond].

Dus er is uitgebreid met de bewoners gesproken, dat was eigenlijk mijn belangrijkste punt. Ik constateer wel dat mogelijk de beleving van hoe de werkzaamheden zijn uitgevoerd veranderd is ten opzichte van wat er destijds is besproken, maar ik heb geen reden om te twijfelen aan de informatie mij is aangereikt door onze voorman en zijn collega's van beheer. Dat vind ik belangrijk om wel op te merken. Goed, hieruit volgt dan ook dat het college hier geen grond in ziet om het maaibeleid nu aan te passen, het college ook niet van mening is dat er een misstap is gemaakt. Ik merk graag op dat wij juist een zeer ecologisch ingestoken maaibeleid hebben, met alleen al vorig jaar 160.000 vierkante meter ecologische bermen erbij. En dat wij dus ook niet van mening zijn dat er hierdoor nu schade is ontstaan die ook direct hersteld zou moeten worden, anders dan met spontane vegetatie, want die komt als het goed is volgend jaar gewoon weer op. Ik kan mij wel voorstellen dat mensen misschien toch een andere beleving hebben gekregen dan wat ze oorspronkelijk hadden, bij nader inzien toch misschien geschrokken zijn, en ik bied graag aan, en die opdracht zal ik ook geven aan beheer, om nog weer eens contact te leggen met de betrokken bewoners om te bespreken hoe is dit nu gegaan en hoe kijken we er nu tegen aan."

Reactie op de vraag van mevrouw van Schaik of het zou kunnen zijn dat er een vorm van miscommunicatie is ontstaan, bijvoorbeeld bij wat de omwonenden hebben bedoeld en de uitvoering die hier aan is gegeven. En of er gesprek kan plaatsvinden om te kijken of er nou echt iets in de communicatie is misgegaan:

"Daar ben ik toe bereid. Zoals ik zei, het is ter plekke besproken, vooraf en achteraf, dat is de informatie die mij bereikt heeft. Maar natuurlijk is het altijd goed als er toch een andere beleving ontstaat, om te kijken wat is hier nu daadwerkelijk gebeurd, dus daar ben ik toe bereid. Ik hoop dat u dan ook bereid bent om dit niet per definitie als een misstap of een incident te bestempelen, maar er misschien iets opener naar te kijken, maar we gaan het gesprek zeker voeren."

Bron: <https://leiden.notubiz.nl/vergadering/831503/Gemeenteraad%2021-12-2021> (vanaf minuut 08:30)